

УДК 658.5

Н. Кіндзерська

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ЕФЕКТИВНЕ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Розрізняють два підходи управління інвестиційним портфелем цінних паперів: традиційний і сучасний. Традиційний підхід полягає в забезпеченні його збалансованості шляхом включення в портфель цінних паперів різних підприємств і галузей. Цінні папери великих компаній більш ліквідні і достатні у великій кількості, що дозволяє інвестору для досягнення ефективного розміру портфелю купувати цінні папери у великій їх кількості. Сучасна портфельна теорія (Марковіца) ґрунтується на наступних твердженнях: ринок є ефективним - усі учасники ринку мають однакові умови доступу до інформації і можуть вільно входити і виходити з ринку; інвестори не люблять ризикувати; чим більший ризик, тим більший дохід повинен отримати інвестор, і чим менший дохід – тим менший ризик.

Інвестиційний портфель повинен мати відповідне співвідношення відповідних типів цінних паперів для розподілу ризиків – диверсифікації. Завдання інвестора – формування ефективного набору цінних паперів, який забезпечує найменший ризик і найбільший дохід.

З метою ефективного управління, в залежності від ситуації на ринку, в портфель можуть включатися і виключатися цінні папери в будь-який час.

Інвестор, формуючи і управляючи інвестиційним портфелем, повинен виконувати: підбір для інвестиційного портфелю типів цінних паперів з оптимальним співвідношенням ризику і доходу; підбір для інвестиційного портфелю цінних паперів з різними строками погашення; визначення оптимального строку продажу зі свого портфелю типів цінних паперів з метою їх заміни; своєчасна ліквідація інвестиційного портфелю цінних паперів.

Складність в керуванні портфелем полягає в тому, що всі методи і моделі управління, які застосовуються до портфелю, достатньо приблизні, тому їх використання не завжди приводить до позитивного результату.

Підводячи підсумки вищесказаному, слід зазначити, що на сьогодні зустрічається дуже мало підприємств, які інвестують вільні грошові кошти в цінні папери, формуючи при цьому інвестиційний портфель. Здебільшого цією діяльністю займаються банківські та інші фінансово-кредитні установи.

При проведенні інвестиційних операцій, для зменшення ризику, необхідно формувати інвестиційний портфель цінних паперів, в який повинно входити від 8 до 20 видів цінних паперів. Саме при такій диверсифікації значно знижується ризик втрат вкладень (чи доходів від вкладень).

Формування інвестиційного портфелю цінних паперів повинно виконуватись на принципах консервативності, диверсифікації, достатньої ліквідності з дотриманням принципу домінування.

У зв'язку з малим рівнем розвитку фондового ринку в Україні, загальною світовою і національною економічною кризою, частими змінами законодавства, інвестор, сформувавши портфель цінних паперів, повинен постійно здійснювати його моніторинг в умовах постійних зовнішніх змін.